

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

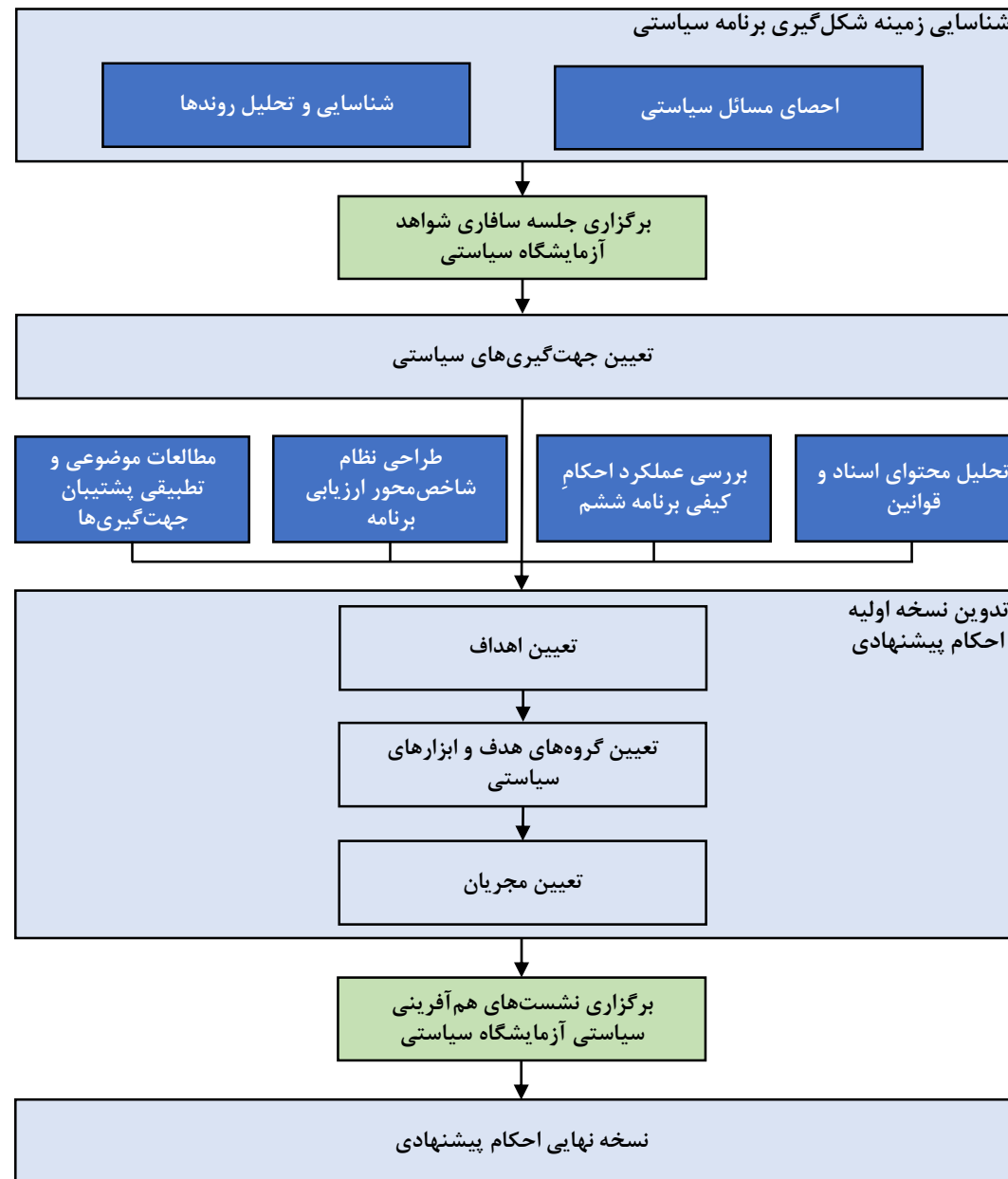
پژوهش، فناوری و نوآوری در برنامه هفتم توسعه

(مروری بر مسیر طی شده و احکام پیشنهادی)

ارائه‌دهنده:

نیلوفر دانی

مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

شناسایی مسائل، روندها و تعیین جهت‌گیری‌های سیاستی احکام پیشنهادی

احصای مسائل سیاستی پیش روی نظام پژوهش، فناوری و نوآوری کشور

فهرست مصاحبه‌شوندگان در راستای احصای مسائل سیاستی

ردیف	سمت	اسامی
۱	رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی	دکتر قبادی
۲	رئیس پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله	دکتر جعفری
۳	رئیس پژوهشگاه رنگ	دکتر رنجبر
۴	رئیس سابق مرکز تعاملات بین‌المللی علم و فناوری	دکتر بیرنگ
۵	رئیس پژوهشگاه پلیمر	دکتر نکومش
۶	رئیس پژوهشگاه صنعت نفت	دکتر توفیقی
۷	رئیس سابق پژوهشگاه مواد و انرژی، و رئیس فعلی مرکز ساخت داخل، صنایع ماشین‌سازی و تجهیزات وزارت صمت	دکتر هادوی
۸	رئیس پژوهشکده مطالعات فناوری ریاست جمهوری	دکتر طباطبائیان
۹	قائم مقام وزیر و رئیس مرکز همکاری‌های بین‌المللی وزارت علوم	دکتر سالار آملی
۱۰	مدیر کل دفتر برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری امور پژوهشی	دکتر شریفی
۱۱	مدیر کل دفتر ارتباط با صنعت	دکتر سیف
۱۲	مدیر کل وقت دفتر برنامه‌ریزی امور فناوری	دکتر کشمیری
۱۳	مشاور معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	دکتر رضا نقی‌زاده
۱۴	مدیر امور ستادهای دبیرخانه شورای عالی عتف	دکتر پاکزاد
۱۵	معاون آموزش و توسعه مرکز توسعه مدیریت صنعت نفت و دبیر سابق کمیسیون هماهنگی امور علمی، فناوری و نوآوری شورای عالی عتف	دکتر فصیحی
۱۶	رییس پارک علم و فناوری دانشگاه صنعتی شریف	مهندس دهبیدی‌پور
۱۷	رئیس شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان	دکتر قیصری
۱۸	رئیس مرکز رشد دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر محمد نقی‌زاده
۱۹	مدیر کل دفتر سیاست‌گذاری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری	دکتر نریمانی
۲۰	سرپرست مرکز شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری	دکتر خیاطیان
۲۱	معاون مرکز شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری	دکتر منجم‌زاده
۲۲	مدیر کل نظارت و ارزیابی ستاد علم و فناوری شورای عالی انقلاب فرهنگی	دکتر یونس محمدی
۲۳	عضو هیات علمی دانشگاه کاشان	دکتر بهزاد سلطانی

مضمون‌های مستخرج از مصاحبه‌ها

گروه‌های هدف اصلی تأثیرپذیر از مسائل استخراج شده

احصای مسائل سیاستی پیش روی نظام پژوهش، فناوری و نوآوری کشور (ادامه)

مسائل و گروه‌های هدف مرتبط با هر یک از اهداف کارکردی شرایط چارچوبی (فرابخشی)

گروه‌های هدف	برخی از مهم‌ترین مسائل
همه گروه‌ها	روشن نبودن چشم انداز توسعه
همه گروه‌ها	عدم هماهنگی سیاست‌های علم و فناوری و توسعه صنعتی
همه گروه‌ها	فقدان نظریه پردازی بومی در امر پژوهش، فناوری و نوآوری
همه گروه‌ها	عدم مطابقت بودجه سالانه با برنامه های توسعه
همه گروه‌ها	عدم ثبات مدیریتی و بروز مشکل در پیگیری تغییرات اساسی

احصای مسائل سیاستی پیش روی نظام پژوهش، فناوری و نوآوری کشور (ادامه)

مسائل سیاستی و گروه‌های هدف مرتبط با هر یک از اهداف کارکردی سیاستگذاری، هماهنگی، نظارت و ارزیابی پژوهش، فناوری و نوآوری

گروه‌های هدف	برخی از مهم‌ترین مسائل
نهادهای حاکمیتی	تداخل تقسیم کار در سطوح مختلف حکمرانی نظام پژوهش، فناوری و نوآوری
دانشگاه‌ها، موسسات پژوهشی و بنگاه‌ها	ضعف در اولویت‌گذاری پژوهش و فناوری از منظرهای گوناگون نظیر عدم توجه به اسناد آمایش سرزمین، حوزه علوم انسانی و اجتماعی و ضرورت مسئله‌گرایی
بنگاه‌ها (شرکت‌های دانش‌بنیان)	نبود اولویت‌بندی در حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان در عین لزوم جهت‌دهی فعالیت‌های این شرکت‌ها بر اساس ابعادی نظیری مسئله‌محوری، فناوری‌محوری و ظرفیت‌محوری
دانشگاه‌ها، موسسات پژوهشی و نهادهای حامی تجاری‌سازی	عدم وجود شاخص‌های ارزیابی عملکرد متناسب با مأموریت، ظرفیت و ماهیت نهادها (شامل دانشگاه‌ها، موسسات پژوهشی، پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد)
نهادهای حاکمیتی	وجود نقاط ضعف گوناگون در خصوص شاخص‌های پایش وضعیت علم و فناوری کشور نظیر توجه صرف به شاخص‌های مربوط به درون داد و برون داد، توجه کمتر به دستاوردها و عدم توجه به آثار سیاستی؛ کمی بودن تمامی شاخص‌ها و عدم استفاده از ارزیابی‌های کیفی و عدم توجه به آمایش سرزمینی

احصای مسائل سیاستی پیش روی نظام پژوهش، فناوری و نوآوری کشور (ادامه)

مسائل سیاستی و گروه‌های هدف مرتبط با هر یک از اهداف کارکردی اجرای پژوهش و تحقیق و توسعه

گروه‌های هدف	برخی از مهم‌ترین مسائل
دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی	عدم تناسب و چابک نبودن ساختار و تشکیلات موسسات پژوهشی در راستای مأموریت‌گرایی و مشابهت ساختار و تشکیلات با دانشگاه‌ها (مانند تعریف گروه‌های غیرکاربردی و آموزش محور)
دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی	برخورد یکسان نهادهای تصمیم‌گیر با کلیه موسسات پژوهشی و دانشگاه‌ها
بنگاه‌ها (شرکت‌های دانش‌بنیان، فناور و زایشی)	تمرکز تحقیق و توسعه در دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی دولتی و سهم پایین تحقیق و توسعه در بخش کسب و کار
دانشگاه‌ها، موسسات پژوهشی و بنگاه‌ها (شرکت‌های دانش‌بنیان، فناور و زایشی)	عدم تعریف دقیق تحقیق و توسعه و برداشت‌های متفاوت در هزینه کرد دستگاه‌ها
دانشگاه‌ها، موسسات پژوهشی و بنگاه‌ها	ضعف زیرساخت‌های پژوهش نظیر آزمایشگاه‌ها، کارگاه‌ها و تجهیزات تحقیقاتی
همه گروه‌ها	فقدان وجود منابع آماری و اطلاعاتی به روز و جامع در حوزه پژوهش، فناوری و نوآوری

احصای مسائل سیاستی پیش روی نظام پژوهش، فناوری و نوآوری کشور (ادامه)

مسائل سیاستی و گروه‌های هدف مرتبط با هر یک از اهداف کارکردی ارتباط با جامعه و صنعت و تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی و فناورانه

گروه‌های هدف	برخی از مهم‌ترین مسائل
دانشگاه‌ها	عدم توسعه مقتضیات دانشگاه کارآفرین و صرفاً اسیر شدن در عبارات
دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی	عدم هماهنگی سیاست‌گذاری بالادستی وزارت عتف در خصوص تجاری‌سازی - معیارهای ارزیابی و ارتقاء اعضای هیأت علمی مراکز آموزشی و پژوهشی بیشتر معطوف به پژوهش و آموزش است و نه تجاری‌سازی
نهادهای حامی تجاری‌سازی	کمرنگ بودن نقش اعضای غیردانشگاهی و صنعتی در ترکیب هیئت امنای پارک‌های علم و فناوری
نهادهای حامی تجاری‌سازی	توسعه کمی پارک‌ها بدون توجه به ظرفیت‌ها و پتانسیل‌ها و نیازهای منطقه‌ای (تمرکز بر عرضه محوری به جای پاسخ‌گویی مبتنی بر نیازها، ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های منطقه‌ای)
نهادهای حامی تجاری‌سازی	درآمد نسبتاً پایین پارک‌ها (چه از منظر بودجه حدود ۲٪ از بودجه آموزش عالی به پارک‌ها اختصاص می‌یابد) و چه از منظر مشارکت با بخش خصوصی) که منجر به کمبود فضا و زیرساخت‌ها می‌شود.
نهادهای حامی تجاری‌سازی	عدم حمایت از بخش خصوصی برای راه‌اندازی پارک‌ها
نهادهای حامی تجاری‌سازی	نامشخص بودن کارکرد و سرنوشت مناطق علم و فناوری در عین اضافه شدن مفاهیم جدیدی همچون نواحی نوآوری، مراکز نوآوری، کارخانه‌های نوآوری و ...
دانشگاه‌ها، موسسات پژوهشی و نهادهای حامی تجاری‌سازی	نقش کمرنگ دفاتر انتقال فناوری و ارتباط صنعت و دانشگاه برای انتقال و تبادل افراد، دانش و امکانات بین دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی با بخش کسب‌وکار
دانشگاه‌ها، موسسات پژوهشی و بنگاه‌ها (شرکت‌های دانش‌بنیان، فناور و زایشی)	ضعف در کشش تقاضا در خصوص دستاوردهای پژوهش و فناوری داخلی به دلایلی همچون بی‌توجهی ورزاتخانه‌های تخصصی به ضرورت توسعه فناوری در داخل کشور، صنعت و بازار غیر رقابتی در کشور، اهداف غیرهمسوی صنعت و دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی
دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی	عدم پیوند با طرف تقاضا و غلبه نگاه عرضه محوری در دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی
همه گروه‌ها	عدم وجود نظام جامع و قوی مالکیت فکری

F1 شرایط چارچوبی (فرابخشی)

F2 سیاست‌گذاری، هماهنگی، نظارت و ارزیابی پژوهش، فناوری و نوآوری

F3 اجرای پژوهش و تحقیق و توسعه

F4 ارتباط با جامعه و صنعت و تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی و فناورانه

F5 تأمین مالی پژوهش، توسعه فناوری و نوآوری

F6 شبکه‌سازی و همکاری‌های علمی و پژوهشی ملی و بین‌المللی

F7 تأمین و توسعه منابع انسانی پژوهش و فناوری

احصای مسائل سیاستی پیش روی نظام پژوهش، فناوری و نوآوری کشور (ادامه)

مسائل سیاستی و گروه‌های هدف مرتبط با هر یک از اهداف کارکردی تأمین مالی پژوهش، توسعه فناوری و نوآوری

گروه‌های هدف	برخی از مهم‌ترین مسائل
دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی	چالش‌های تأمین مالی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی نظیر کمبود منابع مالی، شیوه تخصیص بدون توجه به عملکرد و تنوع پایین شیوه‌های تأمین مالی و در نتیجه قدرت پایین دولت در جهت‌دهی به رفتار دانشگاه و پژوهشگاه از این طریق
دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی	کمبود گرنت‌های پژوهشی در خصوص توسعه فناوری در سطوح آمادگی فناوری پایین و تحقیقات پایه‌ای و فقدان سازوکار اعطای رقابتی گرنت‌ها
دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی	عدم رشد بودجه پژوهشی و کافی نبودن سهم پژوهش از تولید ناخالص
نهادهای حاکمیتی	نبود نظام یکپارچه مدیریت بودجه‌های بخش پژوهشی و پراکندگی آن در قالب بودجه سازمان‌ها و نهادهای مختلف

احصای مسائل سیاستی پیش روی نظام پژوهش، فناوری و نوآوری کشور (ادامه)

مسائل سیاستی و گروه‌های هدف مرتبط با هر یک از اهداف کارکردی شبکه‌سازی و همکاری‌های پژوهشی و فناورانه ملی و بین‌المللی

گروه‌های هدف	برخی از مهم‌ترین مسائل
دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی	محدود شدن ارتباطات بین‌الملل اعضای هیئت علمی و پژوهشگران به دلایلی همچون اوضاع نابه سامان نرخ ارز، ملاحظات امنیتی و بروکراسی زائد حاکم بر تبادلات و ارتباطات خارجی اعضای هیئت علمی و پژوهشگران (مانند رویه‌های پیچیده رفت و آمد و تعاملات بین‌المللی اساتید)
دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی	ابهامات در استقلال و اختیارات دانشگاه‌ها و آزادی عمل آکادمیک در آن‌ها برای چالاک‌ی در حوزه بین‌الملل
دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی	عدم آمادگی زیرساخت‌های فرهنگی، سیاستی، حقوقی و مدیریتی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در راستای همکاری‌های پژوهشی و فناورانه ملی و بین‌المللی
دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی	ضعف پیوند نهادی و نظام‌مند بین موسسات پژوهشی و نهادهای متناظر بین‌المللی (پروژه‌های مشترک، تفاهم‌نامه‌های همکاری و ...)
دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی	تقلیل موضوع بین‌المللی سازی به جذب دانشجوی خارجی

احصای مسائل سیاستی پیش روی نظام پژوهش، فناوری و نوآوری کشور (ادامه)

مسائل سیاستی و گروه‌های هدف مرتبط با هر یک از اهداف کارکردی تامین و توسعه منابع انسانی پژوهش و فناوری

گروه‌های هدف	برخی از مهم‌ترین مسائل
دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی	فقدان ساختارها و رویه‌های متناسب جهت به کارگیری دانشجویان تحصیلات تکمیلی در جایگاه‌هایی مانند پژوهشگر، دستیار پژوهشی و آموزشی
موسسات پژوهشی	ساختار معیوب منابع انسانی در موسسات پژوهشی (همزمانی وجود اعضای هیات علمی، پژوهشگرهای آزاد و ... بدون تعیین نقش و اثربخشی در تحقق ماموریت‌های موسسات پژوهشی)
دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی	ساختار معیوب نظام جبران خدمت پژوهشگران شامل اساتید و پژوهشگران
موسسات پژوهشی	ساختار سنتی جذب و ارتقاء اعضای هیئت علمی موسسات پژوهشی بدون توجه به تفاوت ذاتی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی و همچنین تناسب با مقتضیات دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی مختلف
دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی	عدم توجه به آموزش کاربردی و اثربخش هیئت علمی در طول عمر سازمانی

شناسایی روندهای اثرگذار در حوزه‌های STEEPVL

برگزاری پانل‌های تحلیل آثار متقابل و انتخاب روندهای برگزیده

روندهای اجتماعی و هنجاری

- غلبه‌ی مناسبات سیاسی و نگاه‌های ایدئولوژیک بر فرهنگ علمی در دانشگاه
- دیجیتالی‌زیشن و تحول ارتباطات اجتماعی
آکادمیسین‌ها (غلبه‌ی فرهنگ شبکه‌های اجتماعی بر فرهنگ دانشگاه)

روندهای سیاسی و حقوقی

- کاهش مناسبات علمی و پژوهشی بین‌المللی در اثر تحریم‌های بین‌المللی
- افزایش قدرت نفوذ نهاد بازار در جهت‌دهی به پژوهش
- افزایش نقش مسئله‌گرایی محلی در تعیین موضوعات پژوهشی کشورهای در حال توسعه
- تشدید تنظیم‌گری دستوری در اموری نظیر برنامه درسی، پذیرش دانشجویان، جذب و ارتقاء اساتید

روندهای فناورانه

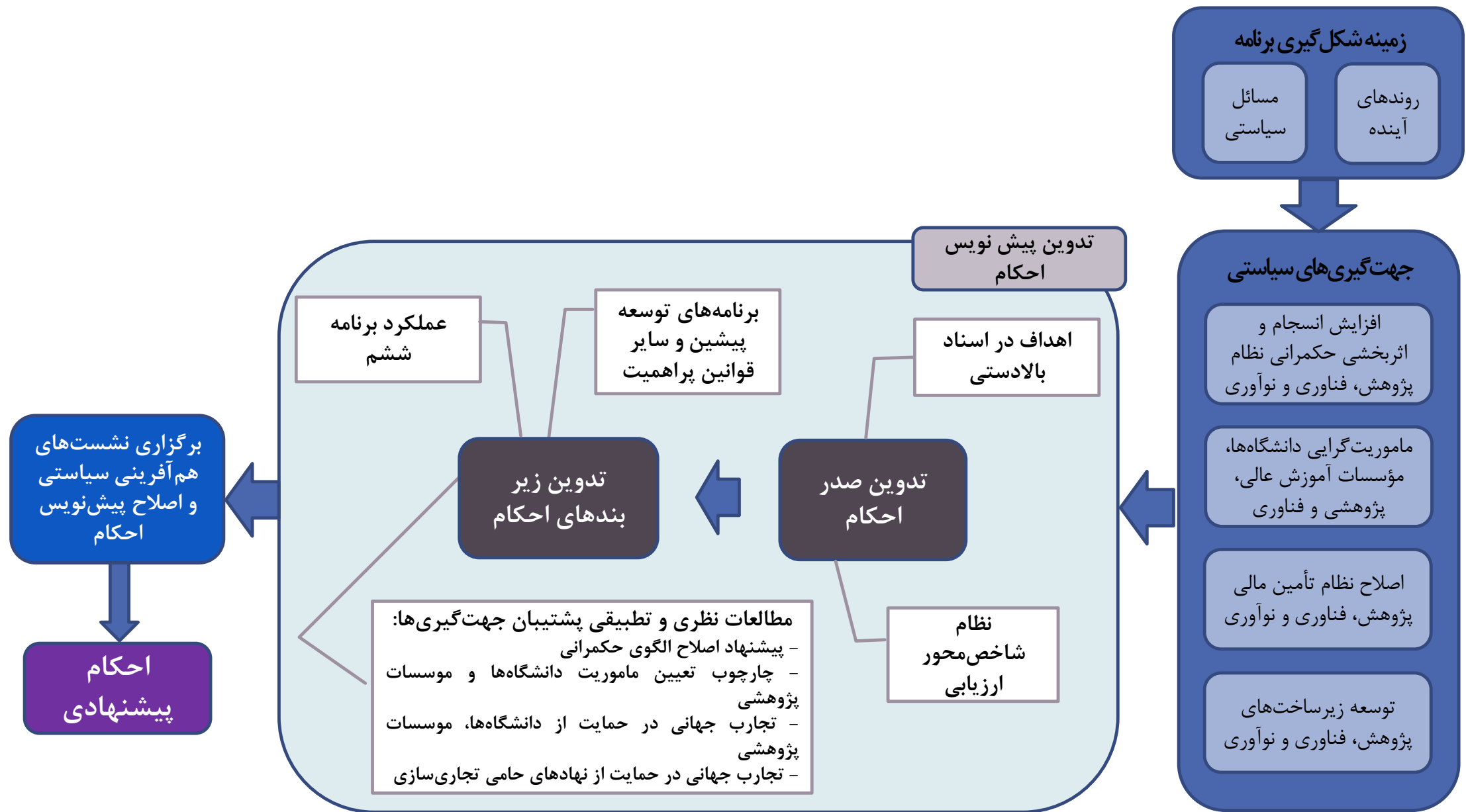
- افزایش نفوذ و کاربرد فناوری‌های نوین در پژوهش
- تغییر ماهیت تحقیق و توسعه در دنیا (برای نمونه کوتاه شدن چرخه عمر و اندازه پروژه‌ها)

روندهای اقتصادی

- افزایش شکاف میان اقتصادهای در حال توسعه و توسعه‌یافته در عصر انقلاب چهارم
- کوچک شدن اقتصاد کشور در سال‌های اخیر
- افزایش فشار بر دانشگاه‌ها جهت کنشگری اقتصادی
- کالایی شدن تحصیلات عالی

تعیین جهت گیری های سیاستی احکام پیشنهادی برنامه هفتم توسعه

جهت گیری سیاستی	روندهای با تاثیرگذاری بیشتر	مثال هایی از چالش هایی که در سطح قانون برنامه قابل پیگیری هستند
افزایش انسجام و اثربخشی حکمرانی نظام پژوهش، فناوری و نوآوری	<ul style="list-style-type: none"> ▪ روندهای سیاسی و حقوقی ▪ روندهای فناورانه 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ تداخل تقسیم کار در سطوح مختلف حکمرانی نظام پژوهش، فناوری و نوآوری ▪ ضعف در اولویت گذاری پژوهش و فناوری از منظرهای گوناگون نظیر عدم توجه به اسناد آمایش سرزمین، حوزه علوم انسانی و اجتماعی و ضرورت مسئله گرایی
ماموریت گرایی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری	<ul style="list-style-type: none"> ▪ روندهای سیاسی و حقوقی ▪ روندهای اقتصادی 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ عدم توسعه مقتضیات دانشگاه کارآفرین و صرفا اسیر شدن در عبارات ▪ عدم تناسب و چابک نبودن ساختار و تشکیلات موسسات پژوهشی در راستای ماموریت گرایی و مشابهت ساختار و تشکیلات با دانشگاه ها (مانند تعریف گروه های غیر کاربردی و آموزش محور) ▪ توسعه کمی پارک ها بدون توجه به ظرفیت ها و پتانسیل ها و نیازهای منطقه ای
اصلاح نظام تأمین مالی پژوهش، فناوری و نوآوری	<ul style="list-style-type: none"> ▪ روندهای اقتصادی 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ سبزه مالی و ساختار نامتناسب صندوق پژوهشگران به عنوان حامی توسعه (ناکافی بودن گزنت های پژوهشی در خصوص توسعه فناوری در TRL های پایین) ▪ عدم رشد بودجه پژوهشی و کافی نبودن سهم پژوهش از تولید ناخالص ▪ نبود نظام یکپارچه مدیریت بودجه های بخش پژوهشی و پراکندگی آن در قالب بودجه سازمان ها و نهادهای مختلف
توسعه زیرساخت های پژوهش، فناوری و نوآوری	<ul style="list-style-type: none"> ▪ روندهای فناورانه ▪ روندهای اجتماعی و هنجاری ▪ روندهای سیاسی و حقوقی 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ عدم وجود نظام جامع و قوی مالکیت فکری ▪ فقدان ساختارها و رویه های متناسب جهت به کارگیری دانشجویان تحصیلات تکمیلی در جایگاه هایی مانند پژوهشگر، دستیار پژوهشی و آموزشی ▪ محدود شدن ارتباطات بین الملل اعضای هیئت علمی و پژوهشگران به دلایلی همچون اوضاع نابه سامان نرخ ارز، ملاحظات امنیتی و بروکراسی زائد حاکم بر تبادلات و ارتباطات خارجی اعضای هیئت علمی و پژوهشگران (مانند رویه های پیچیده رفت و آمد و تعاملات بین المللی اساتید)

مطالعات اسنادی، موضوعی و تطبیقی پشتیبان تدوین احکام پیشنهادی ذیل جهت‌گیری‌های سیاستی

چارچوب تحلیل محتوای اسناد

<ul style="list-style-type: none"> ▪ ارتقای کمی و کیفی فعالیت‌های تحقیق و توسعه ▪ افزایش انسجام و اثربخشی حکمرانی نظام پژوهش، فناوری و نوآوری ▪ تسهیل تأمین مالی پژوهش، توسعه فناوری و نوآوری ▪ تقویت ارتباط با صنعت و جامعه و تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی و فناورانه ▪ افزایش سرمایه انسانی و اجتماعی پژوهش، فناوری و نوآوری ▪ ارتقای همکاری‌های پژوهشی و فناورانه ملی و بین‌المللی 	<p>تفکیک اهداف سیاستی برگرفته از کارکردهای نظام ملی نوآوری</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ابزارهای تحریک طرف عرضه ▪ ابزارهای تحریک طرف تقاضا ▪ ابزارهای شکل‌دهنده روابط نظام‌ساز ▪ ابزارهای متمرکز بر مقررات‌گذاری و زیرساخت 	<p>تفکیک ابزارهای سیاستی</p>
<p>تفکیک گروه‌های هدف</p>	

اسناد بررسی شده از نظر محتوایی

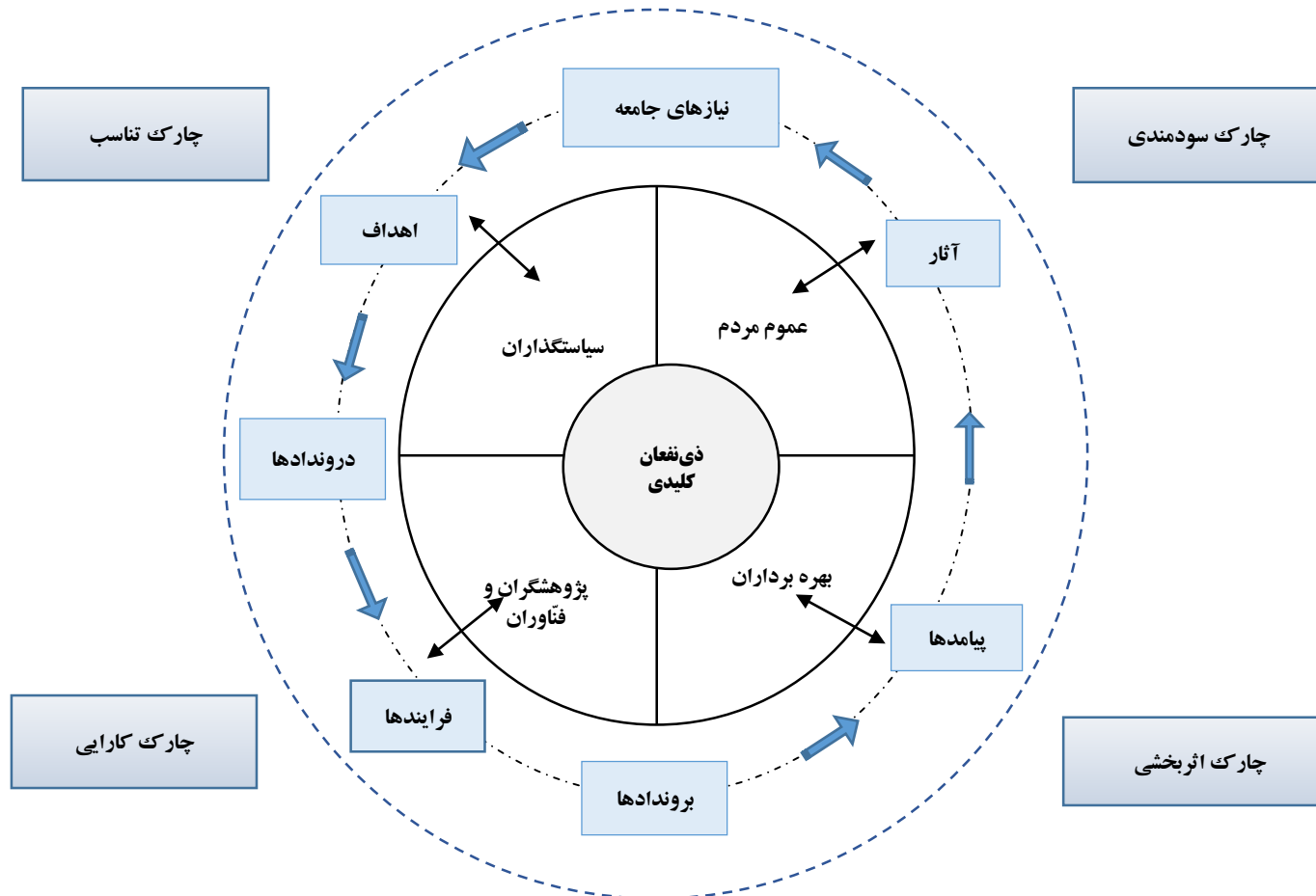
سند چشم‌انداز
بیانیه گام دوم انقلاب
سیاست‌های کلی علم و فناوری
سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی
نقشه جامع علمی کشور
برنامه‌های توسعه چهارم، پنجم و ششم
قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور
قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات
قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور
قانون مالیات‌های مستقیم
قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)
قانون حداکثر استفاده از توان تولید و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آن در امر صادرات

حالت تداوم در برنامه هفتم	سازوکار اجرایی سازی	هدف حکم	مواد مربوطه (احکام)	کارکردهای اصلی
تداوم با اصلاحات	دستورالعمل اجرایی ماده ۵۶ قانون الحاق	افزایش سهم اعتبارات پژوهشی دولتی از تولید ناخالص داخلی	ماده ۶۴- بند ب	تأمین مالی پژوهش، توسعه فناوری و نوآوری
-	آئین نامه اجرایی ستاپ	تصویب آئین نامه	ماده ۶۴- بند ب- تبصره ۱	
عدم تداوم	آئین نامه اجرایی ماده ۶۴- بند پ	حمایت از پژوهش های مسئله محور و تجاری سازی پژوهش و نوآوری	ماده ۶۴- بند پ	
تداوم با اصلاحات	آیین نامه اجرایی ماده ۶۴- بند ج	حمایت مالی از پژوهش های تقاضا محور مشترک با دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری و حوزه های علمیه	ماده ۶۴- بند ج	
عدم تداوم	برنامه ریزی های لازم با هماهنگی سایر مراجع ذی ربط	تحقق توسعه فرهنگی، علمی و فناوری و آموزشی و تسهیل اشتغال فارغ التحصیلان مطابق قانون بودجه سنواتی	ماده ۶۴- بند ح	
عدم تداوم	انعقاد تفاهم نامه های همکاری	افزایش درونزایی اقتصاد از طریق اعطای تسهیلات لازم به تأسیس شرکت های دانش بنیان در داخل کشور با مشارکت شرکت های خارجی	ماده ۶۵- بند الف	
-	ثبت شرکت های دانش بنیان با حداقل ۵۱٪ سهم سرمایه گذاران داخلی	ارائه الزامات مربوطه	ماده ۶۵- بند الف - تبصره	
تداوم با اصلاحات	- تشکیل ستاد خیرین در وزارت عتف - تدوین اساسنامه تیپ	افزایش سهم وقف و خیریه از تأمین مالی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری	ماده ۶۵- بند ث	ارتباط با جامعه و صنعت و تجاری سازی دستاوردهای پژوهشی و فناورانه
تداوم	آیین نامه اجرایی ماده ۶۴- بند ت	شناسایی، به کارگیری و تجاری سازی دستاوردهای حاصل از پژوهش و توسعه	ماده ۶۴- بند ت	
تداوم	سند جامع مالکیت فکری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	توسعه، انتشار و کاربست فناوری	ماده ۶۴- بند خ	تأمین و توسعه منابع انسانی در پژوهش و فناوری
عدم تداوم	برنامه های عملیاتی دستگاه های اجرایی در قالب تعهدات برنامه ای در همکاری با بنیاد ملی نخبگان	شناساندن و تکریم مفاخر و مشاهیر ایران و حمایت از نخبگان علمی، فرهنگی و هنری کشور	ماده ۶۴- بند ث	
عدم تداوم	طرح «ارتقای مشارکت فعالان اقتصادی در زنجیره تولید بین المللی»	گسترش بهره وری دانش بنیان و ارتقای سطح فناوری در شرکت های ایرانی در زنجیره تولید بین المللی	ماده ۶۴- بند چ	شبکه سازی و همکاری های علمی و پژوهشی ملی و بین المللی

* بررسی عملکرد با استفاده از بررسی گزارش های عملکرد منتشر شده توسط سازمان برنامه و بودجه، وزارت عتف و مکاتبه با مجریان صورت گرفته است. تصمیم گیری در خصوص تداوم/ عدم تداوم احکام در برنامه هفتم نیز به کمک نظر خبرگان و احصای چالش های اجرایی سازی احکام مزبور انجام شده است.

ردیف	عنوان شاخص	نوع شاخص	نوع	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	مرجع استناد
۱	نسبت اعتبارات پژوهشی دولتی مصوب به تولید ناخالص داخلی (درصد)	درونداد	برنامه‌ای	۱/۱	۱/۱۵	۱/۲۳	۱/۳۵	۱/۵	-
			عملکردی	۰/۷۵	۰/۶۵	۰/۸۵	۰/۴۳	-	(وزارت عتف، ۱۴۰۰)
۲	نسبت تعداد پژوهشگر به جمعیت کشور (نفر در هر میلیون نفر)	درونداد	برنامه‌ای	۱۹۱۰	۲۰۹۲	۲۲۹۰	۲۵۱۰	۲۶۰۰	-
			عملکردی	۲۷۶۰	۲۷۴۲	۲۸۷۱	-	-	(سازمان برنامه و بودجه، ۱۳۹۸)
۳	رتبه جهانی ایران از نظر کمیت تولید علم به استناد پایگاه‌های معتبر بین‌المللی	برونداد	برنامه‌ای	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۲	-
			عملکردی	۱۶	۱۶	۱۵	۱۵	-	(وزارت عتف، ۱۴۰۰)
۴	رتبه کشور بر مبنای اچ ایندکس به استناد پایگاه اسکوپوس	برونداد	برنامه‌ای	۴۲	۴۲	۴۱	۴۱	۴۰	-
			عملکردی	۴۲	۴۲	۴۱	۴۱	-	(وزارت عتف، ۱۴۰۰)
۵	تعداد اختراعات ثبت شده در سال در مراجع بین‌المللی	برونداد	برنامه‌ای	۳۴	۳۹	۴۳	۴۷	۵۰	-
			عملکردی	۱۱۳	۱۲۱	۱۲۵	-	-	(سازمان برنامه و بودجه، ۱۳۹۸)
۶	درصد تعداد مقالات مشترک با محققان خارجی از کل	برونداد	برنامه‌ای	۲۵	۲۷	۳۰	۳۳	۳۵	-
			عملکردی	۲۵	۲۵	۲۸	-	-	(سازمان برنامه و بودجه، ۱۳۹۸)
۷	سرانه سالانه مقالات اسکوپوس به تعداد اعضای هیئت علمی تمام وقت	برونداد	برنامه‌ای	۰/۶۴	۰/۷۲	۰/۷۹	۰/۸۵	۰/۹۵	-
			عملکردی	۰/۶۶	۰/۷۰	۰/۷۰	۰/۷۵	-	(وزارت عتف، ۱۴۰۰)
۸	تعداد نشریات ایرانی نمایه شده در پایگاه‌های بین‌المللی و دارای ضریب تاثیر	برونداد	برنامه‌ای	۵۰	۵۵	۶۰	۶۵	۷۰	-
			عملکردی	۴۸	۵۵	۵۷	۷۱	-	(وزارت عتف، ۱۴۰۰)
۹	تعداد مقالات نمایه شده در پایگاه جهانی اسلام (ISC)	برونداد	برنامه‌ای	۳۵۱۸۳۳	۴۱۰۴۷۲	۴۶۹۱۱۰	۵۲۷۷۴۹	۵۸۶۳۸۸	-
			عملکردی	۳۴۲۰۶۰	۳۸۶۰۴۶	۳۶۴۳۵	-	-	(سازمان برنامه و بودجه، ۱۳۹۸)
۱۰	درصد محصولات با فناوری متوسط به بالا از کل محصولات صنعتی	پیامد	برنامه‌ای	۳۱	۳۰	۵/۳۸	۳۳	-	(سازمان برنامه و بودجه، ۱۳۹۸) (یونیدو، ۲۰۲۱)
			عملکردی	۳۱	۳۰	۵/۳۸	۳۳	-	
۱۱	سهم محصولات با فناوری متوسط به بالا از تولید ناخالص داخلی	پیامد	برنامه‌ای	۱/۵	۲/۵	۳/۴	۴/۲	۵	-
			عملکردی	۴/۸	۴/۸	۴/۶۲	-	-	(سازمان برنامه و بودجه، ۱۳۹۸) (یونیدو، ۲۰۲۱)
۱۲	رتبه صادرات محصولات با فناوری بالا از کل صادرات در منطقه	پیامد	برنامه‌ای	۶	۵	۴	۳	۳	-
			عملکردی	۹	۱۱	۱۱	-	-	(سازمان برنامه و بودجه، ۱۳۹۸) (یونیدو، ۲۰۲۱)

مدل مفهومی ارزیابی حوزه پژوهش و فناوری

با توجه به بازه زمانی پنج‌ساله برنامه‌های توسعه‌ای کشور، ارزیابی عملکرد حوزه پژوهش و فناوری از منظر سه چارک طراحی می‌شود:

- چارک تناسب (شاخص‌های دروندادی اغلب با سنجش سالیانه)،
- چارک کارایی (شاخص‌های برون‌دادی اغلب با سنجش سالیانه)،
- چارک اثربخشی (شاخص‌های پیامدی که اغلب با سنجش ۳-۵ سال معنادار است).

سنجش آثار بلندمدت عملکرد حوزه در قالب چارک سودمندی معمولاً در بازه زمانی بیش از ۱۰ سال معنادار است لذا نیازمند تحلیل روند برنامه‌های توسعه‌ای مختلف است.

به طور کلی در انتخاب و بازنگری شاخص‌های نظام‌های ارزیابی در مقایسه با دوره‌های ارزیابی پیشین، چهار محور اصلی می‌باید مورد تمرکز قرار گیرد:

الف- بازگزینش شاخص‌های ارزیابی که روند تغییرات مثبت و رو به رشدی را داشته‌اند و بر اساس نظام سیاست‌گذاری پژوهش و فناوری فعلی نیز همچنان ضرورت وجود آنها در نظام ارزیابی جدید وجود دارد؛

ب- بازطراحی یا بازگزینش شاخص‌های ارزیابی که روند تغییرات آنها به صورت مطلوب در دوره برنامه‌ریزی قبلی پیش نرفته است اما بر اساس نظام سیاست‌گذاری پژوهش و فناوری فعلی نیز ضرورت وجود آنها با اصلاح کم‌وکاستی‌های قبلی وجود دارد؛

ج- حذف شاخص‌های ارزیابی که در دوره ارزیابی پیشین به سطح بلوغ و توسعه لازم رسیده است و لذا در نظام سیاست‌گذاری پژوهش و فناوری فعلی دارای اولویت انتخاب نیستند؛

د- طراحی یا انتخاب شاخص‌های جدید که در دوره‌های برنامه‌ای پیشین وجود نداشتند اما با ایجاد رویکردهای جدید سیاست‌گذاری پژوهش و فناوری از طریق این شاخص‌ها می‌توان نشانه‌های توجه ویژه به حوزه‌های سیاستی جدید را ایجاد کرد.

بررسی اهداف کمی برنامه ششم و طراحی نظام ارزیابی شاخص محور برنامه هفتم توسعه (ادامه)

ردیف	بُعد	شاخص	سنجه پیشنهادی برای بخش پژوهش، فناوری و نوآوری برنامه هفتم	واحد	جهت‌گیری سیاستی مرتبط	مبنای انتخاب	سناریو	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۴	۱۴۰۵
۱	منابع انسانی		نسبت تعداد پژوهشگر به جمعیت کشور	نفر در هر میلیون نفر	توسعه زیرساخت‌ها	سنجه نوع الف	رشد ملایم	۳۰۲۲	۳۱۶۸	۳۴۰۶	۳۵۵۹	۳۷۰۰
							رشد شتابان	۳۱۵۷	۳۴۳۶	۳۷۱۱	۴۰۸۵	۴۴۰۰
۲	تناسب	منابع مالی	نسبت اعتبارات پژوهشی و فناوری دولتی مصوب به تولید ناخالص داخلی	درصد	ماموریت‌گرایی، اصلاح نظام تامین مالی	سنجه نوع ب	رشد ملایم	۰/۵۳	۰/۶۲	۰/۷۱	۰/۸۰	۰/۸۹
							رشد شتابان	۰/۷۸	۰/۹۹	۱/۲۶	۱/۵۸	۱/۹۷
							رشد ملایم	۱/۸۰	۱/۸۵	۱/۹۰	۱/۹۵	۲
							رشد شتابان	۲/۲	۲/۵۵	۲/۹۷	۳/۴۴	۴
							رشد ملایم	۰/۷۶	۰/۹۲	۱/۱۳	۱/۳۷	۱/۶۷
۳			نسبت اعتبارات پژوهش و فناوری مصوب از منابع عمومی بودجه سالیانه	درصد	اصلاح نظام تامین مالی	سنجه نوع د	رشد شتابان	۱/۱۰	۱/۴۶	۱/۹۳	۲/۵۶	۳/۳۹
							رشد ملایم	۰/۱۶	۰/۲۳	۰/۳۲	۰/۴۵	۰/۶۳
							رشد شتابان	۰/۲۲	۰/۳۳	۰/۵۰	۰/۷۴	۱/۱۱
۴			نسبت هزینه‌کرد بخش کسب‌وکار در تحقیق و توسعه به تولید ناخالص داخلی	درصد	اصلاح نظام تامین مالی	سنجه نوع د	رشد ملایم	۰/۱۶	۰/۲۳	۰/۳۲	۰/۴۵	۰/۶۳
							رشد شتابان	۰/۲۲	۰/۳۳	۰/۵۰	۰/۷۴	۱/۱۱
۵			نسبت هزینه‌کرد بخش کسب‌وکار در تحقیق و توسعه به تولید ناخالص داخلی	درصد	اصلاح نظام تامین مالی	سنجه نوع د	رشد ملایم	۰/۱۶	۰/۲۳	۰/۳۲	۰/۴۵	۰/۶۳
							رشد شتابان	۰/۲۲	۰/۳۳	۰/۵۰	۰/۷۴	۱/۱۱
۶	انتشارات علمی		سرانه سالانه مقالات نمایه شده در پایگاه‌های استنادی بین‌المللی به پژوهشگر	مقاله به نفر	توسعه زیرساخت‌ها	سنجه نوع ب	رشد ملایم	۰/۷۸	۰/۸۰	۰/۸۳	۰/۸۷	۰/۹
							رشد شتابان	۰/۸۰	۰/۸۵	۰/۹۰	۰/۹۵	۱
۷			نسبت تعداد نشریات ایرانی نمایه شده در پایگاه‌های بین‌المللی و دارای ضریب تأثیر به کل نشریات ایرانی	درصد	توسعه زیرساخت‌ها	سنجه نوع الف	رشد ملایم	۵/۶	۶	۶/۳	۶/۷	۷/۱
							رشد شتابان	۶/۱	۷	۸	۸/۹	۹/۸
۸	کارایی		رتبه جهانی ایران از نظر کمیت تولید علم به استناد پایگاه‌های معتبر بین‌المللی	-	توسعه زیرساخت‌ها	سنجه نوع الف	رشد ملایم	۱۵	۱۵	۱۴	۱۴	۱۳
							رشد شتابان	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰
۹	وجاهت تخصصی		نسبت تعداد مقالات مشترک با محققان خارجی از کل مقالات ایرانی	درصد	توسعه زیرساخت‌ها	سنجه نوع ب	رشد ملایم	۳۰/۶	۳۳/۱	۳۵/۷	۳۸/۲	۴۰/۸
							رشد شتابان	۳۱/۸	۳۵/۷	۳۹/۵	۴۳/۴	۴۷/۲
۱۰			رتبه کشور بر مبنای شاخص هرش (اچ ایندکس) به استناد پایگاه اسکوپوس	-	توسعه زیرساخت‌ها	سنجه نوع ج	رشد ملایم	۴۰	۴۰	۳۹	۳۹	۳۸
							رشد شتابان	۳۹	۳۸	۳۷	۳۶	۳۵
۱۱			رتبه کشور در جهان از لحاظ تعداد اختراعات ثبت شده خارجی	-	توسعه زیرساخت‌ها	سنجه نوع ب	رشد ملایم	۳۵	۳۳	۳۰	۲۸	۲۶
							رشد شتابان	۳۴	۳۰	۲۷	۲۴	۲۱
۱۲	توانمندی تجاری‌سازی		نسبت تعداد اختراعات منتشرشده در پایگاه‌های بین‌المللی معتبر به مقالات نمایه شده در پایگاه‌های استنادی بین‌المللی	پتنت در هر صد مقاله	توسعه زیرساخت‌ها	سنجه نوع د	رشد ملایم	۰/۵	۱	۱/۵	۲	۲/۵
							رشد شتابان	۱	۲	۳	۴	۵
۱۳	اثربخشی		سهم محصولات با فناوری متوسط به بالا از کل محصولات صنعتی	درصد	توسعه زیرساخت‌ها	سنجه نوع د	رشد ملایم	۲۴/۴	۳۵/۸	۳۷/۲	۳۸/۶	۴۰
							رشد شتابان	۳۵	۳۷/۵	۴۰	۴۲/۵	۴۵
۱۴			سهم محصولات با فناوری متوسط به بالا از تولید ناخالص داخلی	درصد	توسعه زیرساخت‌ها	سنجه نوع د	رشد ملایم	۵	۵/۵	۶	۶/۵	۷
							رشد شتابان	۵/۵	۶/۵	۷/۵	۸/۵	۹/۵
۱۵	درآمدزایی		سهم صادرات محصولات با فناوری متوسط به بالا از کل صادرات غیرنفتی	درصد	توسعه زیرساخت‌ها	سنجه نوع ب	رشد ملایم	۲۷/۴	۲۸/۳	۲۹/۱	۳۰	۳۰/۸
							رشد شتابان	۲۸/۳	۳۰	۳۱/۶	۳۳/۳	۳۵

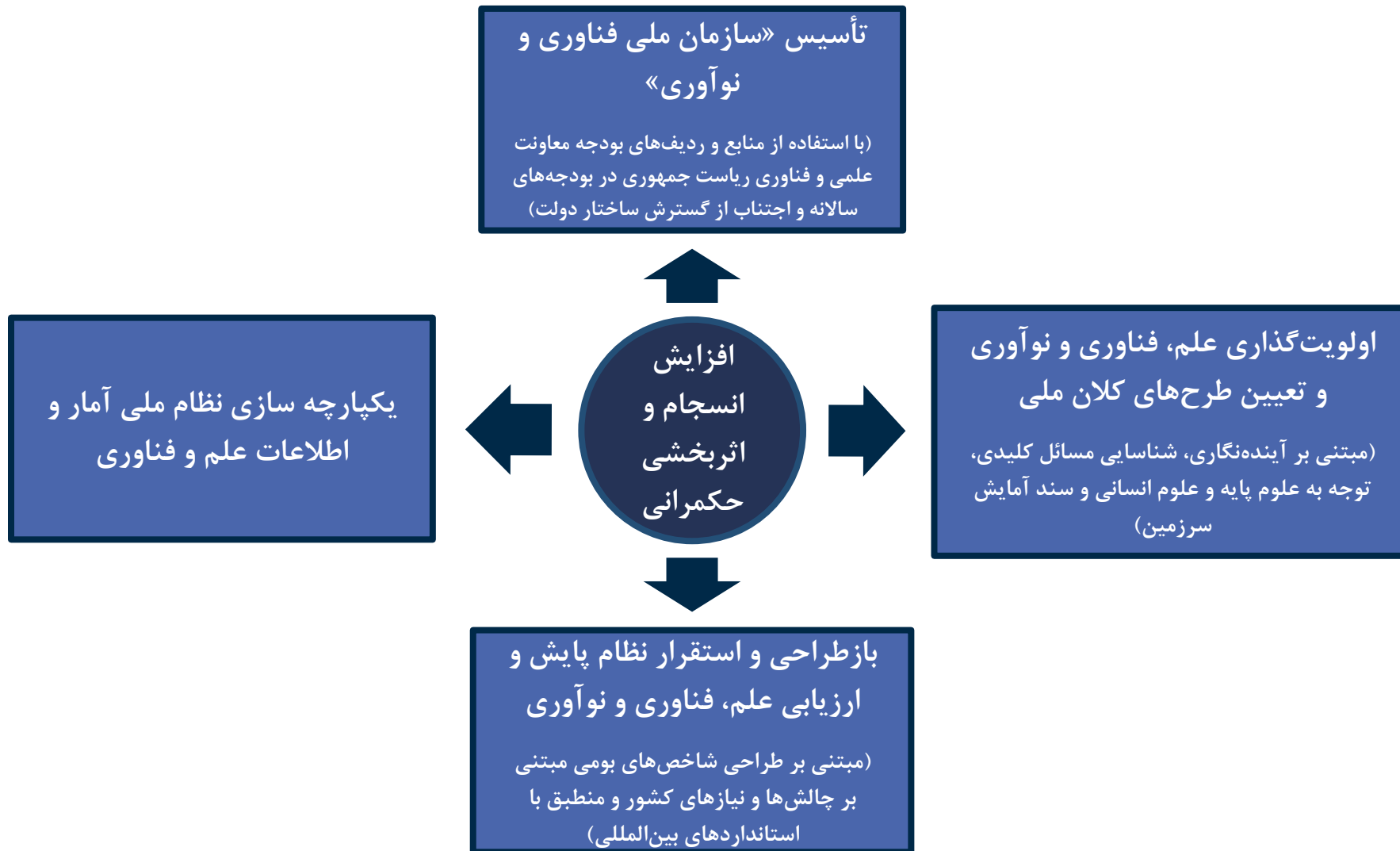
ارائه الگوی حکمرانی نظام علم، فناوری و نوآوری با تمرکز بر رفع تداخل وظایف با بهره‌گیری از مطالعات نظری، تطبیقی و احصای تداخلات هنجاری و کارکردی موجود در بین نهادهای کلیدی

طراحی چارچوب تعیین مأموریت موسسات پژوهشی با بهره‌گیری از مطالعات نظری و تطبیقی در خصوص کارکرد و ساختار موسسات در کشورهای منتخب

مطالعه تطبیقی سیاست‌های حمایت از دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در کشورهای منتخب

مطالعه تطبیقی سیاست‌های حمایت از نهادهای حامی تجاری‌سازی (شامل پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد، مراکز نوآوری، دفاتر ارتباط با صنعت و دفاتر انتقال تکنولوژی)

مروری بر کلیات احکام پیشنهادی ذیل جهت‌گیری‌های سیاستی

دسته‌بندی و ساماندهی مأموریت مؤسسات پژوهشی
(بر اساس حوزه‌های تمرکز مؤسسات بر مسئله‌محوری،
فناوری‌محوری و علم‌محوری و همچنین کارکردهای کلیدی آنها
شامل تحقیق و توسعه؛ انتشار فناوری و سیاست پژوهی)

اصلاح آئین‌نامه‌های جذب و ارتقا و نظام دستمزد و
پاداش اعضای هیئت علمی و شاخص‌های ارزیابی و
رتبه‌بندی دانشگاه‌ها

(در جهت جامعه‌محوری با در نظر داشتن تفاوت در مأموریت
دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مختلف)

مأموریت‌گرایی
مؤسسات
پژوهشی و
اصلاحات متعاقب

جامعه‌محوری و
کارآفرینی در
مأموریت‌گرایی
دانشگاه‌ها

متنوع‌سازی شیوه‌های تأمین مالی متناسب با مأموریت

اصلاح و به‌روزرسانی آئین‌نامه‌های جذب و ارتقا و نظام
دستمزد و پاداش اعضای هیئت علمی، آئین‌نامه
تشکیلات مؤسسات پژوهشی و همچنین اصول ارزیابی
مؤسسات پژوهشی

ارائه آموزش‌های لازم در حوزه کارآفرینی و
تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهش و فناوری به اعضای
هیئت علمی و دانشجویان مرتبط

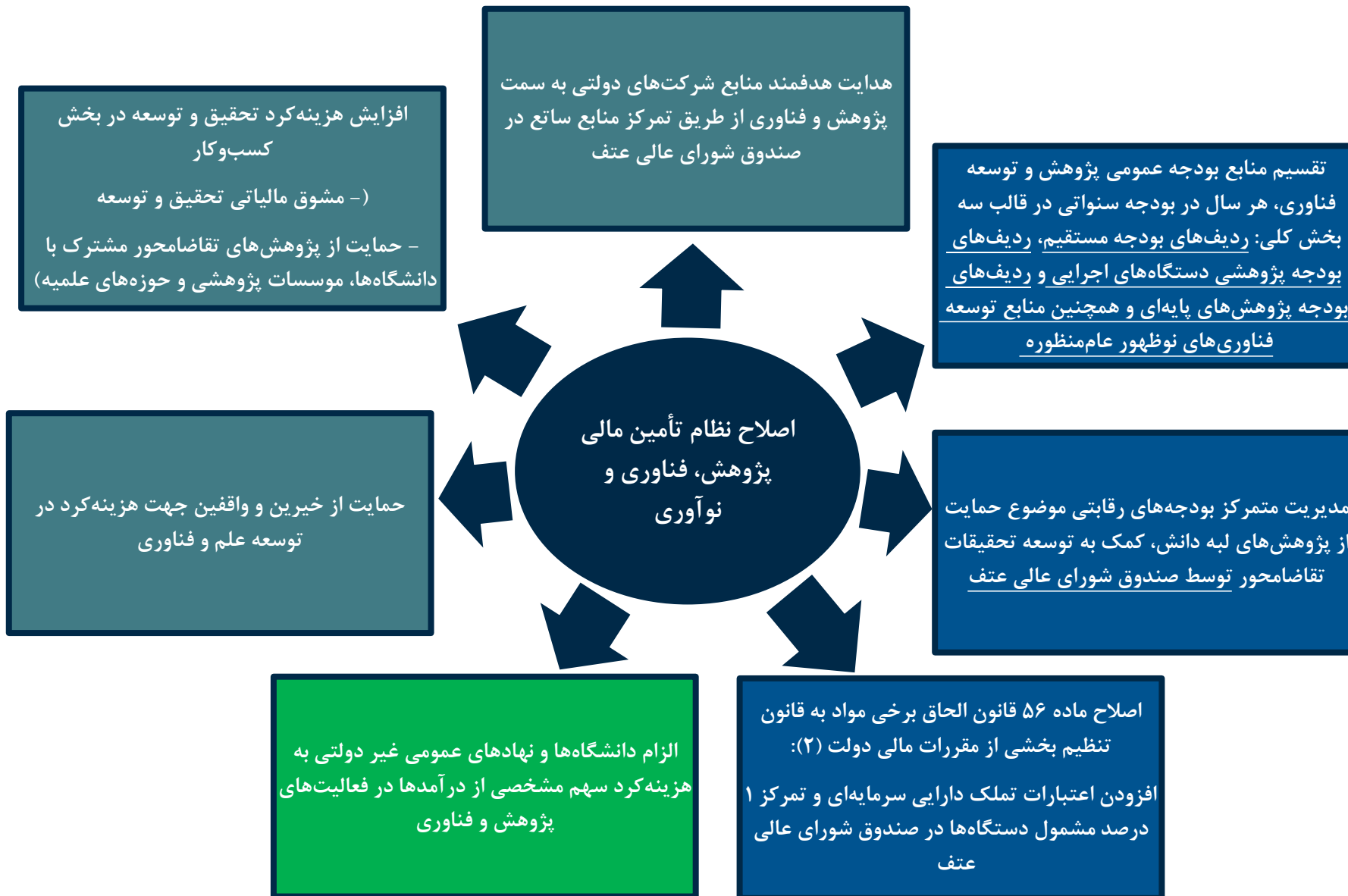
تدوین لایحه «قانون ملی نهادهای تجاری‌سازی
پژوهش و فناوری»

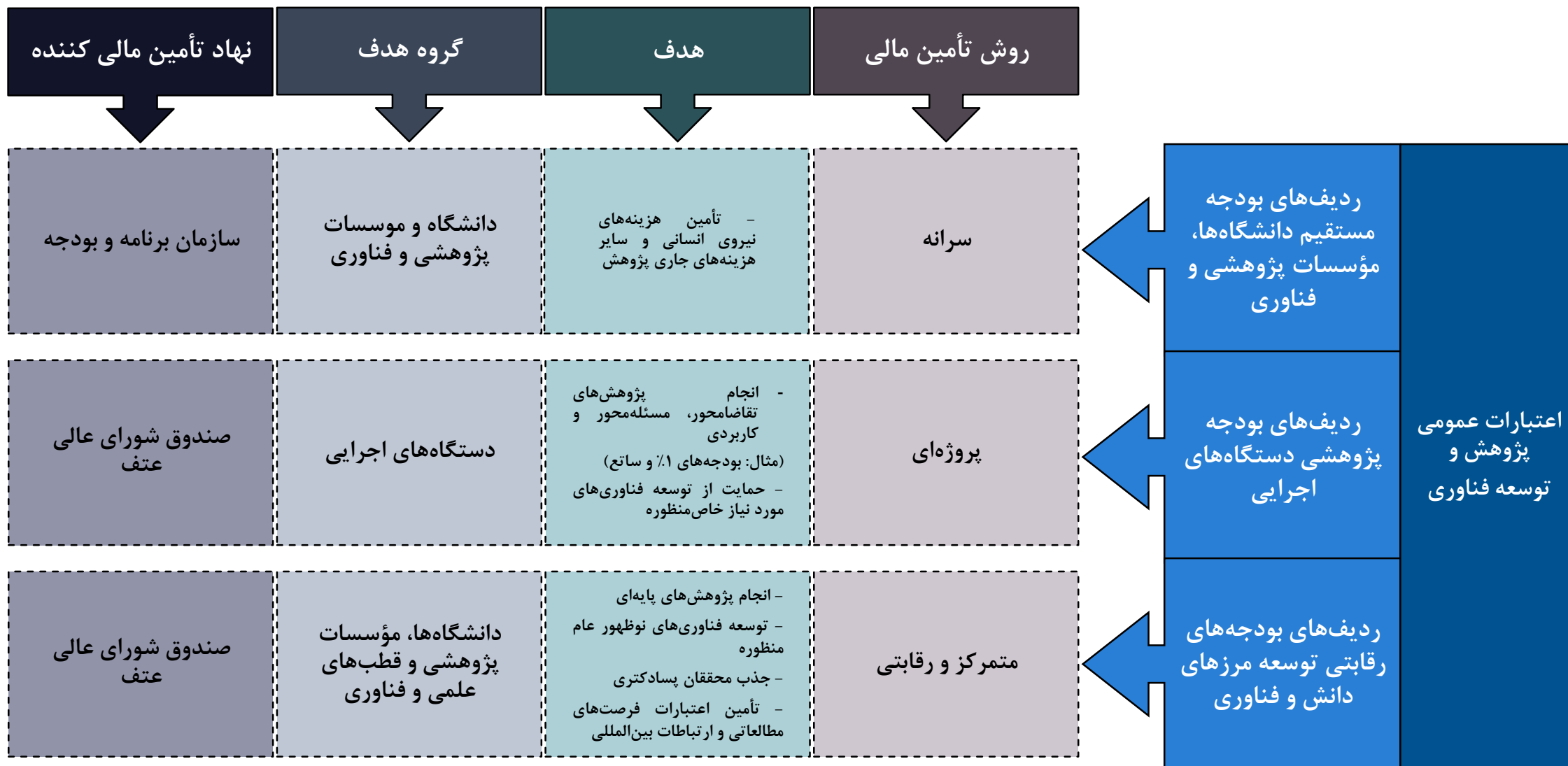
(با تمرکز بر مواردی از جمله حدود مأموریت، نحوه مالکیت و اداره،
انواع مشوق‌ها و حمایت‌های قابل تعریف، نقش بخش خصوصی و اجازه
تأسیس شعب در استان‌ها)

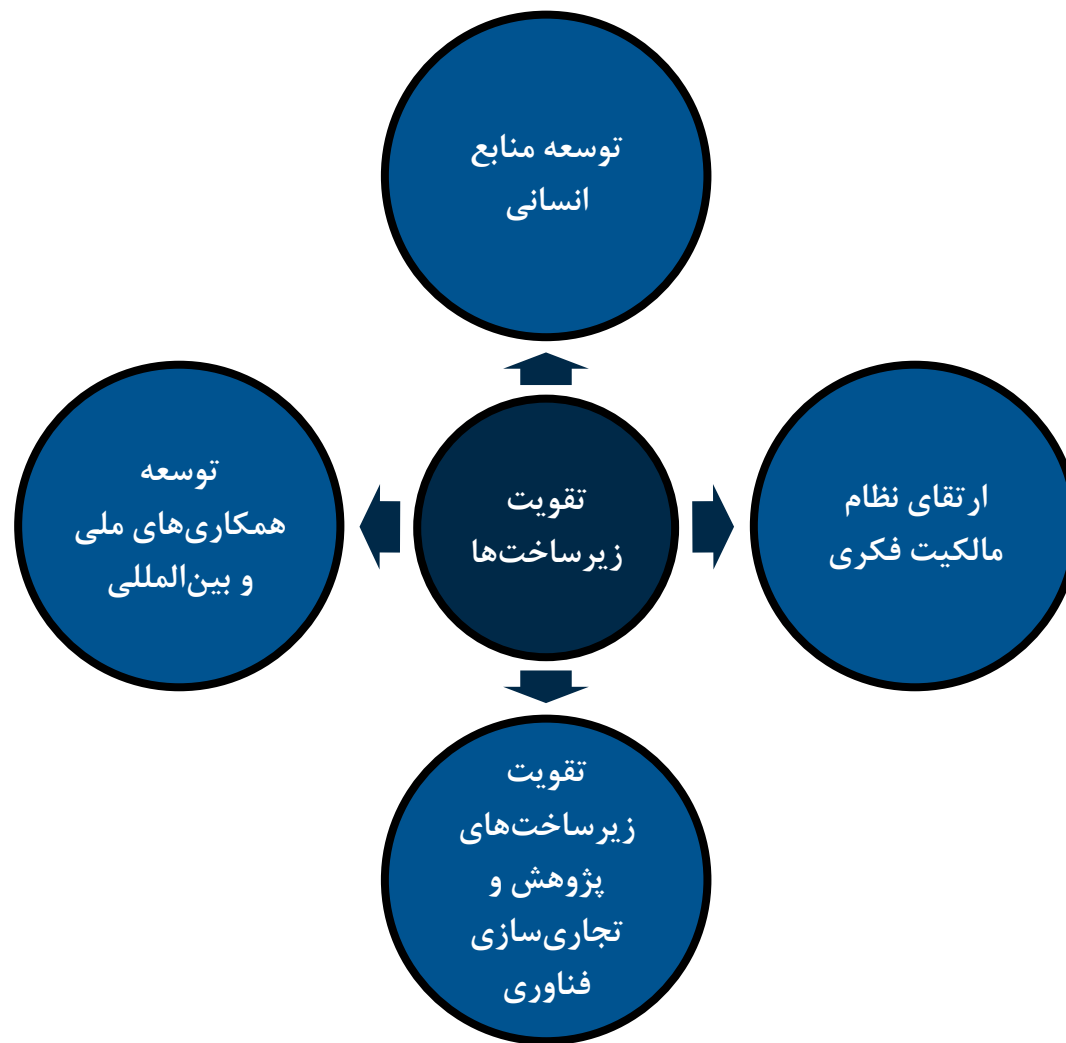
شفاف‌سازی
مأموریت و رشد
هدفمند نهادهای
حامی
تجاری‌سازی

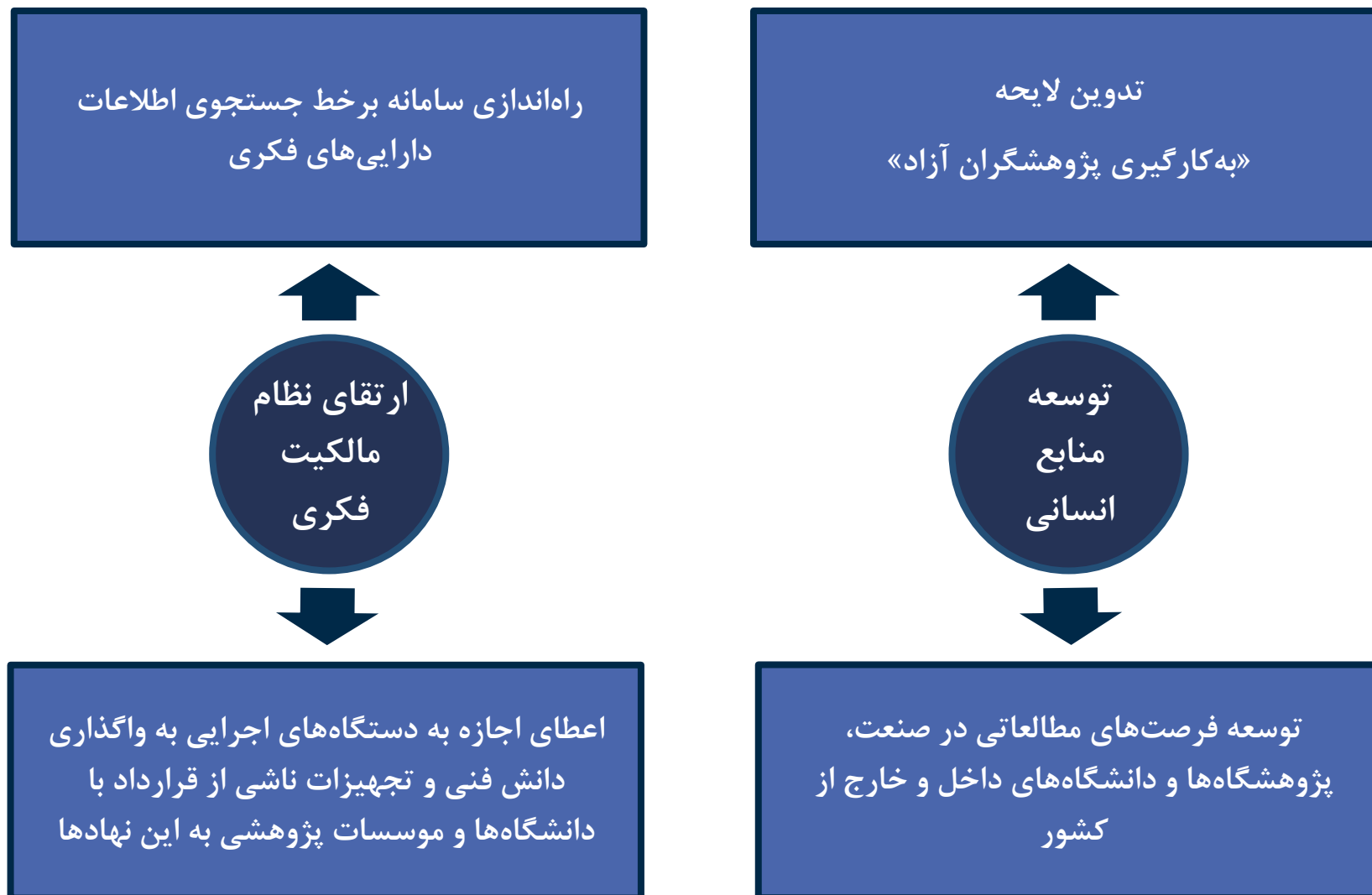
طراحی و پیاده‌سازی نظام یکپارچه پایش و ارزیابی
عملکرد پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد و سایر
نهادهای تجاری‌سازی فناوری و:
تخصیص بودجه سالانه تشویقی عمرانی، توسعه
زیرساخت و تسهیلات به نهادهای برتر

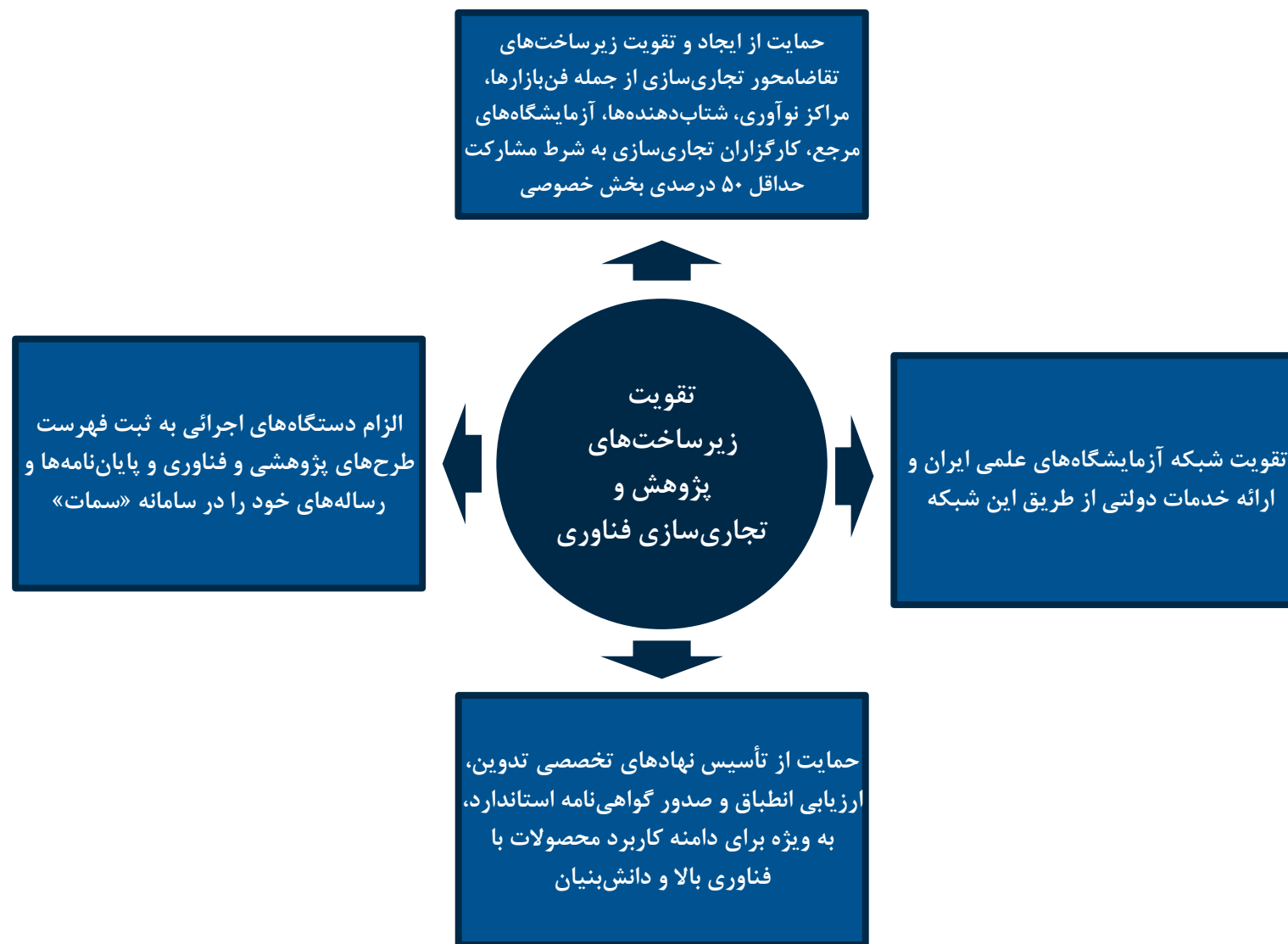
اولویت مجوزدهی تأسیس پارک‌های علم و فناوری
جدید و ارائه زیرساخت‌ها به پارک‌های تخصصی و
تقاضامحور قابل تأسیس با مشارکت بخش خصوصی و
با توجه به نیازها و پتانسیل‌های استان‌ها

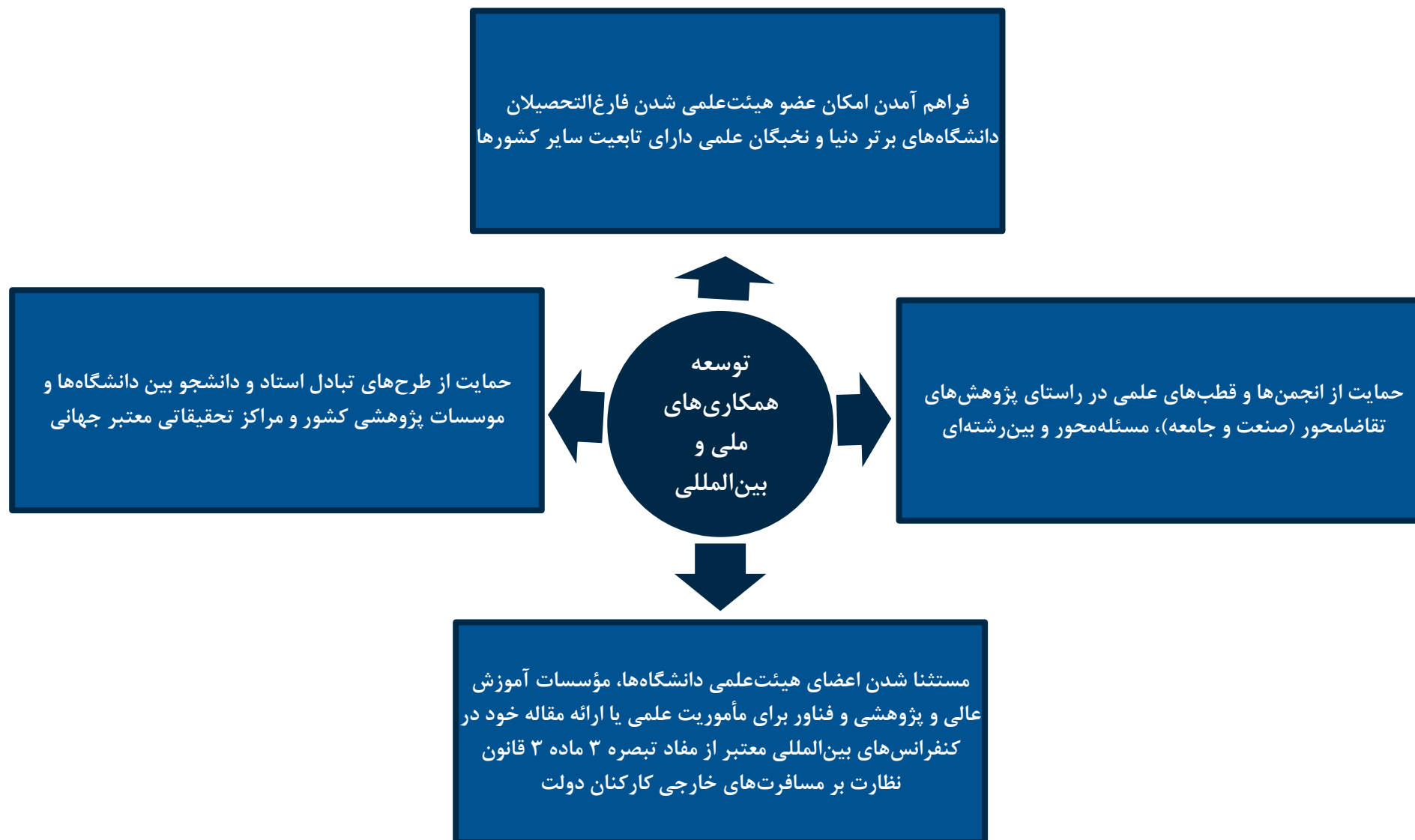

هدفگذاری کمی احکام پیشنهادی (سناریوی رشد شتابان)

ردیف	سنجه	واحد	جهت گیری سیاستی مرتبط	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۴	۱۴۰۵
۱	نسبت تعداد پژوهشگر به جمعیت کشور	نفر در هر میلیون نفر	توسعه زیرساختها	۳۱۵۷	۳۴۳۶	۳۷۱۱	۴۰۸۵	۴۴۰۰
۲	نسبت اعتبارات پژوهشی و فناوری دولتی مصوب به تولید ناخالص داخلی	درصد	ماموریت گرایی	۰/۷۸	۰/۹۹	۱/۲۶	۱/۵۸	۱/۹۷
۳	نسبت اعتبارات پژوهش و فناوری مصوب از منابع عمومی بودجه سالیانه	درصد	اصلاح نظام تامین مالی	۲/۲	۲/۵۵	۲/۹۷	۳/۴۴	۴
۴	شدت تحقیق و توسعه (هزینه کرد تحقیق و توسعه به تولید ناخالص داخلی)	درصد	اصلاح نظام تامین مالی	۱/۱۰	۱/۴۶	۱/۹۳	۲/۵۶	۳/۳۹
۵	نسبت هزینه کرد تحقیق و توسعه در کسب و کار به تولید ناخالص داخلی	درصد	اصلاح نظام تامین مالی	۰/۲۲	۰/۳۳	۰/۵۰	۰/۷۴	۱/۱۱
۶	سرانه سالانه مقالات نمایه شده در پایگاه های استنادی بین المللی به پژوهشگر	مقاله به نفر	توسعه زیرساختها	۰/۸۰	۰/۸۵	۰/۹۰	۰/۹۵	۱
۷	نسبت تعداد نشریات ایرانی نمایه شده در پایگاه های بین المللی و دارای ضریب تأثیر به کل نشریات ایرانی	درصد	توسعه زیرساختها	۶/۱	۷	۸	۸/۹	۹/۸
۸	رتبه جهانی ایران از نظر کمیت تولید علم به استناد پایگاه های معتبر بین المللی	-	توسعه زیرساختها	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰
۹	نسبت تعداد مقالات مشترک با محققان خارجی از کل مقالات ایرانی	درصد	توسعه زیرساختها	۳۱/۸	۳۵/۷	۳۹/۵	۴۳/۴	۴۷/۲
۱۰	رتبه کشور بر مبنای شاخص هرش (اچ ایندکس) به استناد پایگاه اسکوپوس	-	توسعه زیرساختها	۳۹	۳۸	۳۷	۳۶	۳۵
۱۱	رتبه کشور در جهان از لحاظ تعداد اختراعات ثبت شده خارجی	-	توسعه زیرساختها	۳۴	۳۰	۲۷	۲۴	۲۱
۱۲	نسبت تعداد اختراعات منتشر شده در پایگاه های بین المللی معتبر به مقالات نمایه شده در پایگاه های استنادی بین المللی	پتنت در هر صد مقاله	توسعه زیرساختها	۱	۲	۳	۴	۵
۱۳	سهم محصولات با فناوری متوسط به بالا از کل محصولات صنعتی	درصد	توسعه زیرساختها	۳۵	۳۷/۵	۴۰	۴۲/۵	۴۵
۱۴	سهم محصولات با فناوری متوسط به بالا از تولید ناخالص داخلی	درصد	توسعه زیرساختها	۵/۵	۶/۵	۷/۵	۸/۵	۹/۵
۱۵	سهم صادرات محصولات با فناوری متوسط به بالا از کل صادرات غیر نفتی	درصد	توسعه زیرساختها	۲۸/۳	۳۰	۳۱/۶	۳۳/۳	۳۵

فصل اول، چارچوب تدوین احکام پیشنهادی برنامه هفتم توسعه در حوزه پژوهش، فناوری و نوآوری (سید سروش قاضی‌نوری و نیلوفر ردائی)
فصل دوم، احصای مسائل سیاستی حوزه پژوهش، فناوری و نوآوری (احمد اسماعیلی)
فصل سوم، شناسایی و تحلیل روندهای تأثیرگذار بر آینده نظام پژوهش، فناوری و نوآوری کشور (نرگس نراقی، مشکات اسدی، علی چاپرک و تورج اله‌وردی بیک)
فصل چهارم، تعیین جهت‌گیری‌های سیاستی احکام پیشنهادی برنامه هفتم توسعه در حوزه پژوهش، فناوری و نوآوری (نیلوفر ردائی و حامد نصیری)
فصل پنجم، تحلیل محتوای اسناد بالادستی، قوانین و برنامه‌های توسعه پیشین (مهدی حمیدی، مهدی حاجری، مهدیه نصرینی و مریم پاک‌نیت)
فصل ششم، بررسی عملکرد احکام کیفی برنامه ششم توسعه در حوزه پژوهش، فناوری و نوآوری (شهره نصری)
فصل هفتم، طراحی نظام شاخص‌محور ارزیابی حوزه پژوهش، فناوری و نوآوری در برنامه هفتم (مهدیه فرازکیش)
فصل هشتم، پیشنهاد اصلاح الگوی حکمرانی نظام پژوهش، فناوری و نوآوری با تمرکز بر کاهش نداخل وظایف (سحر کوثری و پریرا علیزاده)
فصل نهم، خلاصه‌ای از نتایج نشست‌های هم‌آفرینی سیاستی و اصلاح الگوی پیشنهادی تقسیم وظایف در سطح حکمرانی (حامد نصیری)
فصل دهم، طراحی چارچوب تعیین مأموریت دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی کشور (سید سروش قاضی‌نوری، شهره نصری و نیلوفر ردائی)
فصل یازدهم، مرور تجارب جهانی در حمایت از دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و پیشنهاداتی برای برنامه هفتم توسعه (کیارش فرناش و رسول امیدواری)
فصل دوازدهم، مرور تجارب جهانی در حمایت از نهادهای حامی تجاری‌سازی و پیشنهاداتی برای برنامه هفتم توسعه (کیارش فرناش و فاطمه اسکندری)
فصل سیزدهم، احکام پیشنهادی برنامه هفتم توسعه در حوزه پژوهش، فناوری و نوآوری (نیلوفر ردائی)

بخش اول، مقدمات
بخش دوم، شناسایی مسائل و جهت‌گیری‌های سیاستی بخش پژوهش، فناوری و نوآوری برنامه هفتم توسعه
بخش سوم، مطالعات پشتیبان تدوین احکام پیشنهادی برنامه هفتم توسعه ذیل جهت‌گیری‌های سیاستی
بخش چهارم، احکام پیشنهادی

پژوهش، فناوری و نوآوری در برنامه هفتم توسعه، مطالعات، تحلیل‌ها و پیشنهادها

با تشکر از توجه شما